

РЕШЕНИЕ

№ 34061

гр. София, 17.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав, в
публично заседание на 09.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разглежда дело номер **6375** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145, ал. 1, вр. 149, ал. 5, вр. чл. 147, ал. 2 и чл. 16 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по протест на прокурор Х., СГП с искане за прогласяване на нищожност на индивидуален административен акт изразено с действие волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ при СДВР за издаване на СУМПС №[ЕИК]/17.09.2024 г. на името на Ф. Д. А. род. на 10.08.1991г. в С. , ЕГН [ЕГН],ЛНЧ [ЕГН]

Протестиращият прокурор твърди, че към момента на подаване заявление за издаване СУМПС от Ф. Д. А. е действал ЗДвП, изм.ДВ.бр.41 от 10.05.2024г., и Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина, в редакцията съобразно измененията обнародвани в ДВ бр. 72 от 31.08.2018г. Съгласно чл.12 ал.1 т.8 от действащата редакция на наредбата СУМПС се издава при подмяна на чуждестранно свидетелство за управление. Към момента на подаване на заявлението е предоставено СУМПС издадено от И.. С наличието на експертна справка № 288/2024г. от експерт в областта на криминалистиката в СЕКД- ГДНП се установява,че СУМПС № D04968745, в което е посочено че е издадено от иракските власти, е неистински документ. Респективно и българското СУМПС не е издадено по реда на Наредбата. Обосновава се тежък порок по чл.146 т. 4 от АПК, а именно –неспазване релевантните правни норми относно издаване и подновяване на СУМПС, предвид невъзможността да бъде подменено неистинско чуждестранно СУМПС. Към настоящият момент било образувано досъдебно производство, в хода на което била установена неистинност на СУМПС. В тази връзка се твърди явно и тежко противоречие на акта с приложимите материални норми – 151 ал.2 ЗДвП и чл.12 ал.1 т.8 от

Наредбата. Не е налице императивно законово изискване за издаване на българско СУМПС. В с.з. СГП, чрез прокурор Я. К., поддържа протеста по изложените в същия съображения. Ответната страна - началник на отдел „Пътна полиция“, СДВР, чрез юрк.П. изразява становище за основателност на протеста.

Заинтересованото лице – Ф. Д. А., ред. призован, не се явява и не се представлява.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа страна:

На 30.07.2024г. Ф. Д. А. подава до Отдел „Пътна полиция“ - СДВР Заявление за издаване на СУМПС. Служителят приел заявлението е Б. Ц.. От приложеното Заявление-декларация до Началника на О“ПП“ при СДВР е видно, че Ф. Д. А. декларира, че притежава чуждестранно СУМПС № D04968745, издадено от Република И., моли същото да бъде подменено с българско. Към заявлението е подадена декларация, че лицето няма пребиваване в друга страна от ЕС и е установил обичайното си пребиваване в Република България по смисъла на пар.6 т.46 от ЗДвП, не притежава СУМПС издадено от държава – членка на ЕД. На основание чл.12, ал.1, т.8 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина на Ф. Д. А., след подмяна на иракското СУМПС № D02436243 като българското свидетелство с №[ЕИК] е връчено лично на 19.09.2024г., удостоверено с подписа на Ф. Д. А. „получих документа“ и подпис на служител М. М. за „връчил документа“.

Съгласно чл. 17 ал.13, т.1 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина- „Чрез отдел "Пътна полиция" при ГДНП се извършва предварително запитване до компетентните органи в държавата, издала свидетелството за управление на МПС по ал. 1, при основателни съмнения за автентичността на представеното за подмяна свидетелство“. В случая такова искане и проверка не са правени. Извършена е само проверка / по чл. 17 ал.13, т.2 от Наредбата/ в европейската система за обмен на информация за свидетелства за управление на МПС / заявка за проверка в RESPER, л.50/ дали Ф. Д. А. притежава друго СУМПС издадено от държава – членка.

В СГП е образувана прокурорска преписка по повод отделни материали от преписка №22069/2024г по описа на СГП отдел „АСН и ГСН“. Последната е образувана по повод постъпили от отдел „Икономически“ при СГП материали по образувано досъдебно производство №158/2024г по описа на ГДНП, пр.№16805/2024г по описа на СГП за престъпление по чл.321, ал.3, т.2 от НК, ведно с копия на експертни справки за 101 броя чужди граждани, за които е установено, че са издавани СУМПС с невярно съдържание.

С писмо на СГП по досъдебното производство е изискано от СДВР Отдел „Пътна полиция“ заверено копие на цялата административна преписка по издаването и изземването на СУМПС за всички чужди граждани. С постъпили експертни справки са приложени заверени копия на административните преписки по издадените СУМПС, като едно от лицата е заинтересованото лице – Ф. Д. А..

Административната преписка е приобщена към образувано ДП №3286 ЗМ 158/2024г по описа на ГДНП, пр. пр. №16805/2024г по описа на СГП.

По цитираното досъдебно производство е издадена Експертна справка № 288/2024г. от 05.11.2024г., изготвена от експерт в областта на криминалистиката в СЕКД- ГДНП за извършено технико-документално експертно изследване на представеният за изследване обект СУМПС № D04968745, като експертът е посочил, че чуждестранното СУМПС представлява истинска бланка/ вероятно крадена/, но променливите данни, снимка, персонални данни, и други

променливи данни на лицевата страна и данни в т.15 колони 10 и 11 на обратната страна на бланката не са изпълнени според изискванията, посредством лазерно гравирание, а са изпълнени със сублимационно полихромно термотрансферно устройство. Според експерта представеното за изследване чуждестранно свидетелство за управление на МПС издадено от Р И., с № D04968745, представено от Ф. Д. А., род. на 10.08.1991г. е неистинско – истинска бланка с неистински данни. Впоследствие, издаденото българско СУМПС е било предадено от Ф. Д. А. с Протокол доброволно предаване, в която е посочено, че е съставен на основание чл.109, чл.110, чл.159 от НПК, изпратени в оригинал с материалите по административната преписка.

По делото са приобщени материалите от административната преписка.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Д. протест е редовен – в съответствие с изискванията за форма, съдържание и приложения. Същият е допустим, като подаден от активно легитимирано лице по чл. 16, ал. 1, т. 1 АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС - индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл.149, ал.5 АПК не е ограничено във времето и при липса на отрицателни процесуални предпоставки.

Разгледан по същество протестът е основателен, тъй като е налице е особено съществен порок по чл.146, т.4 от АПК, засягащ ИАА.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предметът на служебна проверка съдът съобрази:

Теорията и съдебната практика са възприели критерия, че основания за нищожност на административните актове са петте основания за незаконосъобразност по чл.146 АПК, но само тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1. Всяка некомпетентност е основание за нищожност на акта. 2. Порокът във формата е основание за нищожност само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам – на липса на волеизявление. 3. Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление /например – поради липса на кворум/. 4. Нарушенията на материалния закон поначало касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен на посоченото основание би бил само този акт, който е издаден при пълна липса на условията/ предпоставките/, визирани в хипотезата на приложимата правна норма; когато актът е изцяло лишен от законово основание; когато акт със същото съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон, от нито един орган. 5. Превратно упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако последваната цел не може да се постигне с никакъв акт посоченият порок води до нищожност.

„При контрола за законосъобразност се преценява съответствието на административния акт със закона, докато при нищожността – тази преценка се свежда до извеждането на един много тежък порок, тежък до степен да направи невъзможно съществуването на акта като такъв. Порокът е толкова тежък, че приравнява административния акт на „правно нищо“, на несъществуващ факт...“ -Тълкувателно решение № 3 от 16.04.2013 г. по тълкувателно дело № 1/2012 г., ОСК на ВАС.

Към това и при липса на легална дефиниция на понятието нищожност, но при наличие на

достатъчно изработени в съдебната практика и административноправната теория ориентири за квалификацията на даден порок на акта като основание за неговата нищожност следва да се отчете и хипотезата при която акта е издаден при изначална и пълна липса на предпоставки за издаването му.

Този порок се установява при преглед на фактите по спора.

По силата на чл.159 ал.1 т.1 ЗДвП, Министърът на вътрешните работи определя условията и реда за издаване на СУМПС. В тази връзка е издадена Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. за условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина от Министъра на вътрешните работи.

Съгласно чл.12, ал.1, т.8 от Наредба № I-157 от 1.10.2002 г. на министъра на вътрешните работи: „Свидетелство за управление на МПС се издава при: подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление“.

Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата признаване и подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 – 3, а именно 1. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията; 2. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата /В., 1968 г./ и е подписала споразумение с Република България за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3. страната, издала съответното свидетелство, е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария.

Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е конкретния случай, се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6 или 7.

Така, за приложимостта на т. 1 следва да се провери дали е налице и втората предпоставка, визирана в разпоредбата, а именно дали издаденото от Р. И. свидетелството отговаря на приложение № 6 към Конвенцията за движението по пътищата /В., 1968 г./.

Съгласно т. 1 - 3 от Приложение 6 към Конвенцията за пътното движение, подписана във В. на 08.11.1968 г. националното свидетелство за управление трябва да отговаря на определените стандарти.

Фактите сочат, че към момента на подаване на заявлението лицето е представило иракско СУМПС. Съгласно приложената по делото експертна справка за извършено технико-документално изследване, представеното за изследване чуждестранно СУМПС е неистинско. В този смисъл следва да се приеме, че чуждестранното свидетелство за управление на МПС, издадено от Р.И. не изпълнява изискванията на Приложение 6 към Конвенцията за движението по пътищата.

Горните съображения обуславят извод, че Началникът на О“ПП“ е бил сезиран с искане за преиздаване на СУМПС, което не отговаря на изискванията на българското законодателство. Същият не е следвало да удовлетворява искането за издаване на българско свидетелство предвид противоречието със закона.

Наличието на валидно/ истинско/ чуждестранно национално СУМПС, в хипотезата на чл.12 ал.1 т.8 от Наредбата, е абсолютна предпоставка за издаване българско СУМПС. Целта на издаването на българското СУМПС, в тази хипотеза, законодателят е дефинирал като подмяна на чуждестранното. Липсата на представено валидно чуждестранно свидетелство за правоуправление обаче лишава волеизявлението за подмяна, респ. издаване на СУМПС, от

предмет.

Липсата на истинско/валидно/ иракско СУМПС води до липса на валидно издадено българско СУМПС. Липсата на подлежащ на подмяна документ води до пълна липса на предпоставки за постановяване на процесният административен акт.

Съгласно чл. 162 ал.4 ЗДвП чуждестранно национално свидетелство за управление на моторно превозно средство на български гражданин или чужденец, издадено от държава, която не е членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария, се заменя с българско свидетелство за управление без полагане на изпит, ако държавата, в която е издадено, е договаряща страна по Конвенцията за движението по пътищата и свидетелството отговаря на изискванията на приложение № 6 към конвенцията. По силата на ал.5 на чл.162 ЗДвП в случаите, когато чуждестранно национално свидетелство не отговаря на изискванията по ал. 4, българско свидетелство за управление на моторно превозно средство се издава след успешно полагане на изпит. Посочените законови разпоредби ясно регламентират, че когато е представено СУМПС на чужденец неотговарящо на условията по чл.162 ал.4 ЗДвП, то единственият начин за издаване на СУМПС е след успешно полагане на изпит. В тази връзка, законодателят не е предвидил възможност за замяна на СУМПС в хипотеза като процесната, а именно да бъде признат и подменен неистински документ/чуждестранно СУМПС/. Визираната нормативна постановка налага извод, освен че издаването на процесното българско СУМПС е постановено при пълна липса на предпоставки за това, то е постановено и при пълна законова невъзможност за издаването на подобен документ. Невъзможност равнозначна на имплицитно разписаната забрана в текста на чл.162 ал.4 и ал.5 ЗДвП.

Императивната нормативна постановка и цел на закона – да не бъде издавано СУМПС в хипотеза като процесната налага извод, че процесното волеизявление е „правно нищо“ /ТР № 3 от 16.04.2013 г. по ТД № 1/2012 г., ОСК на ВАС/и не може да поради целените правни последици. Предвид това оспореният ИАА следва да бъде обявен за нищожен.

С оглед изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд София – град,

РЕШИ:

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНО изразеното с действие волеизявление на началника на Отдел "Пътна полиция" при Столична дирекция на вътрешните работи за издаване на Свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/ №[ЕИК]/ 17.09.2024 г. на името на Ф. Д. А. род. на 10.08.1991г. в С., ЕГН [ЕГН], ЛНЧ [ЕГН].

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба, чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните с изпращане на препис по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: